

I det samme kaster de sig ind i universalestriden, som var det en kamp om liv eller død. Findes opskriften for kagen, i kagen eller i samtalen hen over bordet.

Deformerer sig. Han tænker på nøgenhed, der ikke skyldes afklædning. Hun tænker på hul på knæet, sprækken ved vinduet. De besøgende har gaver med. Blomster på stikke eller frugter i gråbrune poser.

Børnene drømmer kloget om at vokse. De får erfaringer. Noget falder af dem eller sætter sig fast. Raeven vil bide. Naturen er grusom. Mennesker fodrer den med korn eller grønt.

De voksne ligger i værelset ved siden af. De lægger kroppene ind i hinanden eller omkring. De ser på øjnene, der er lukkede eller åbne, eller de ser derind.

Børnene sidder i værelset ved siden af. De bygger tårne eller parker. De klipper i papir med halvstore sakse. Når der bliver køligt i huset, henter de tæpper frem fra skabene. De lægger tæpperne over de voksne, der bevæger sig i værelset ved siden af.

Regnen har været der længe. Den fylder rummet mellem træerne, afstanden mellem husene. Gråt støv i de åbne felter. Senere tændes der lys. Børnene lukker deres malebøger. Billedet er færdigt.

Det er aften. Han skærer løg uden at lede efter noget derinde. Hun venter tålmodigt, til han intet finder.

De taler i brudte sætninger eller tier på fremmede sprog. Det er ikke ordene, der mangler, men lovene for deres anvendelse.

Han vil røre hende. Hun er urørlig. Han vil beskrive hende. Hun er ubeskrivelig. Hun vil forandre ham. Han er uforanderlig. Hun vil trætte ham. Han er utrættelig. Hun vil tale ham. Han er utålelig. Han vil forstå hende. Hun er uforståelig. Han vil tro hende. Hun er utrolig. Hun vil rykke ham. Han er forrykt.

Han står på kanten. Han falder. Han beder om løfter. Hun vil løfte ham. Han er ubærlig.

De gentager kroppens sammenstød, viljer i landskabet. De reciterer lånte skældsord, gamle fornærmelser eller fortrængte beskyldninger.

Det er allerede morgen, men de har ikke sovet. Der er langt til stolen, hvor han har lagt sit tøj, til skuffer med uvendte sokker, skabe fyldt med skjorter, længere endnu til entreen, hvor de hurtigste frakker er hængt frem, til den tidlige morgen, hvor skoene står åbne ved døren.

Vi rejser os. Det er ikke os, der taler med ansigtet skævt eller hurtige hænder i luften. Os er det ikke. Allerede med frakker om kroppene.

Vi beder ikke om saltet, men efterlader døren på klem. Lidt gråt lys siver ud over trappen.

På kanten af husene er mågerne netop faldet i søvn. Vi vækker dem eller lader dem sove.

Jeppe Brixvold Cro magnon

De er væk igen. Jeg har indset at jeg nu er alene, og mine tanker er rolige. I dag har jeg ikke set andre end en stor hvid ged. Den stod uden for hulen og så på mig med samme måbende udtryk som de to sorte forleden som jeg troede var én ged med to hoveder. Den hvide var anseligt større, en stolt hvid ged, den forsøgte ikke at angribe. Jeg føler ingen fysisk svækkelse på trods af forrædet, de efterlod mig med fjorten dages nødrationer, jeg har allerede klarert mig en måned. Næsten en måned. Geden beviser at jeg er begyndt at se gådefulde symbolske forbindelser omkring mig, mine drømme har været uhyre tydelige de sidste nætter, nogle nætter sover jeg slet ikke, stirrer blot ud i natten udenfor. Jeg har overvejet om det er før-

Hvirvler, 1998.

magnon" er fra novellesamlingen

1990 med romanen *Ja, Daniel*. "Cro

Jeppe Brixvold, f. 1968. Debuterede i

ste led i en slags vildelse, om jeg er færdig. Men jeg føler mig stadig
i stand til at nå hjem – gå til Bab Zem, to-tre døgn, kontrakte ambas-
saden og flyve hjem, jeg ku være i Alabama til weekenden. Skram-
mende tanke. For det første fordi den anyder en spaltning mellem
selvopholdelse og vilje pga. kræfter der ikke er mine (fra hulens),
men også fordi den tvinger mig til at overveje hvorfor jeg er her hvis
jeg har andre muligheder. To sider af samme sag. Jeg føler mig som
sagt i god form. Hvorfor tog jeg ikke af sted med de andre? Men de
er skyld i at jeg er her. Det ville virkelig være muligt at tage hjem.
Nej. Min sidste tur til udgravningerne var for over en uge siden – jeg
bevæger mig så lidt som muligt, på den måde virker hulens større.
Presenningerne var gået løs, jeg opgav at bringe det i orden – rid-
sede lidt i G12-G13, mest for at blotlægge flaskoen, jeg har intet ønske
om at grave længere. Jeg er fast besluttet på at vove mig længere
ind næste gang. Min skyld må gøres op. Det er indlysende (fra et ar-
bejdsmassigt synspunkt) at vi altid var et uheldigt sammensat
hold, jeg orker ikke at tænke over det, jeg har opført mig latterligt,
de futile psykologiseringer i logbogen, hvor jeg burde ha fyret både
Joycelyn og Fanino ved først givne lejlighed. Joycelyns ansigt er ble-
vet til en kat. I det hele taget mere og mere sex i drømmene. Jeg har
læst i logbogen hele dagen, blir hængende ved Beni Mellaludgrav-
ningerne. Jeg er parat til at give Gustaf ret, han gjorde helt rigtigt i
at beholde afstøbningerne. I dag har jeg tid til at studere tegning-
erne, og jeg giver ham ret, det er det eneste der betyder noget. Det
var min eneste rigtige glæde på turen da Gustaf og jeg fandt de ben.
Jeg husker om aftenen da vi sad og studerede dem, alle med samme
begejstring – efter maden spillede Fanino og Abdul guitar. Aftentur
og første skænderi med Joycelyn. Jeg kan ikke glemme hvordan hun
kølgt sagde jeg skulle lade Fanino være i fred. Jeg hader disse stem-
mer fra dengang, særlig at høre mig selv. Alting havde været ander-
ledes hvis jeg havde været min opgave som leder voksen. For jeg
havde ret hele tiden – selvom jeg ikke vidste hvordan – for han var
aldrig tættere på end i mit hoved lige nu, jeg véd at han har været
her. Om natten har jeg set ham komme hjem til hulens før jeg faldt
i søvn, jeg har også set ham vandre over sletterne derude, hvordan
han jagede, løb, kastede med spyd, ved højlys dag når jeg spiste mor-
genmad udenfor. Dette er styrken i forhold til logbogen hvor jeg slet
ikke kender ham, for jeg har indset at det er ligegyldigt nu om vi

kan finde ham eller ej – han er her, derfor er jeg holdt op med at
lede. Men jeg må gøre regnskabet op. Joycelyn/Fanino. Kan jeg ikke
overskrue. Abdul, Hann, Gustaf. Jeg misbrugte deres tillid. Jeg ha-
dede Fanino. Jeg hadede også Joycelyn, men med smerte, Fanino ha-
dede jeg med ondskab. Fanino vendte tilbage i de sorte geder, eller
måske min egen samvittighed, eller Joycelyn, fordi jeg dybest set
frygtede hende – frygter kvinder? Hvorfor så drømme om dem hver
nat? Det er ikke kvinder, det er fantomer, desuden har jeg ikke bedt
om dem. Men ikke flere bekendelser nu – ingen grund til frygt.
Måske er jeg bange for ekspeditionen, jeg har udsat den så længe
som muligt – jeg bør starte i nat.

Jeg har nu rejst i 7,5 timer ned i hulens. Afsked omkring midnat. Det
her ligner den visse død, ingen vil nogensinde komme her. Luften er
stadig frisk og klar, denne hule er enorm, lyden af mine skridt væl-
dig og massiv, men uden ekko, kun rummets egen lyd. Efter mine
beregninger kan lygten køre i ca. 28 timer, hvilket betyder at i mor-
gen tidlig vil det blive umuligt at nå tilbage til jorden ved dens
hjælp. Jeg har gjort holdt for at sove i hvad der mest ligner en lille
alkove indrettet til formålet. Det sidste stykke (2 timer) har været
fladt, men der er tegn på at det snart begynder at gå nedad igen, in-
tet spor af liv. Men først notaterne. Har jeg stadig mere at sige om
dem? Jeg havde aldrig tålmodighed nok til Joycelyn, eller til nogen
anden, det er min skyld (bortset fra at hun ikke var interesseret). Jeg
taler om kærlighed som voksen, for jeg elskede mine forældre. Det
er vigtigt i forhold til Joycelyn, så er hendes offer ikke forgæves. Joy-
celyn gir mig hovedpine, det gør de allesammen, de var mine ar-
bejdskammerater, jeg kendte dem ikke, forsøgte ikke at lære dem at
kende, stop. Det undrer mig at hulens ikke er koldere, men jeg fry-
ser ikke – måske har jeg akklimatiseret mig under nedstigningen.
Jeg er lige under bjergtet. Stenen er sort. Jeg er et væsen i stenen, som
en gople i havet. Jeg begynder at forstå paradokset: Hulens er intet
tænkende væsen, dog har den en vilje. Den har villet mig, men ku
ha ventet evigt. Men jeg er intet fremmedlegeme, jeg stoler på den,
den hjælper mig – alkoven her f.eks. som dukkede op sekundet ef-
ter at jeg først tænkte på at gøre holdt. Måske, som med temperatu-
ren, er jeg gået i symbiose med hulens vilje.

Er utroligt fundt godt 2,5 m langt, 1 m bredt. Det ligner et badekar. Jeg har drukket af vandet som er perfekt. Et rektangulært kar hugget ud af hulens ene væg. I karret fandt jeg en snegl, sort med hvid spiral, umulig at artsbestemme, som fra enhver strand derhjemme. Sneglen sad placeret i hvad der mest ligner en stor pil i karrets bund. Min teori om hulen som skabt af havet bekræftet, men hvilket vældigt urhav, og hvem har hugget badekarret ud? Jeg er godt 4 timer fra mit overnatningssted og forlader om lidt hulens væg for at bevæge mig direkte i plens retning (hvis det er en pil).

Jeg taler med sneglen, og den svarer: sneglen svarer, selv om stemmen lyder som om den kommer indefra – pludrer uden at lyden har retning. Tankerne om karret havde optaget mig en del – på et tidspunkt sagde jeg: eller rettere spurgte, til mig selv, hvad det hele betød. Da begyndte den – ordene var noget udflydende, gled sammen med sine ekkoer, jeg husker ingen tydelige udsagn. Den sidste halve time har den intet sagt.

Hulen ikke over 3,5 m bred nu, til gengæld har den fortsat sådan siden sidste time i går aftes, ni timer siden sidste notat. Nytteløst med disse angivelser, jeg aner ikke længere hvad tid på døgn det er. Jeg har talt til sneglen flere gange, uden resultat – naturligvis – jeg aner ikke hvad det er der sker med mig. Men retningen må være rigtig, der er ikke andre. På grund af hulens form nu, som en lang tarm, har jeg kunnet klare mig uden lygten tændt hele dagen. Da-gen! Jeg ved ikke hvorfor frygten kommer igen, måske er jeg tæt ved målet. I det geologiske intet forandret. Dette skabt af menneskehænder, intet andet kunne forme denne forfærdelige tunnel. Intet at sige om udsigterne nu.

Gangen er uendelig. Det lader sig gøre at gå uden lys hele tiden, jeg trænder kun for notaterne. Lygten OK, batterierne aner jeg intet om, det forekommer mig fuldstændig umuligt at jeg nogensinde skulle komme op herfra igen. Jeg er begyndt at tvivle på om sneglen talte. Det forekommer rørende banalt, alligevel er jeg usikker. Du gode Gud. Det hele er forgæves, ingen tale, ingen pil, jeg sidder midt i bjergtet med ingenting – jeg er nødt til at sige det for at holde frygten tydelig. Når jeg endelig lægger mig, er det umuligt at sove, ube-

vægelighed overalt. Tre gange har jeg sovet og er vågnet til det samme, tavs sort sten. Sidste gang jeg sov så jeg en hest, brun og med store øjne. Den stod på en grøn lidt vissen vintermark med stendiger omkring, et fredfyldt billede. Jeg længes efter livet. Hestens blik var dette blanke skær, som dem alle, i drømmene, dyr og mennesker, men også intimitet, den kendte mig. Men jeg er et dyr som den for så vidt. Der dukker ustandselig syn op i mørket nu.

Dette blir måske mit sidste notat. Jeg har set lys længere fremme i tunnelen, rødt. Jeg har siddet ganske stille nu i mindst en time, og det er uden tvivl et bål selv om det endnu er langt væk, kun denne svage rødmen i mørket, minimal forandring, først tænkte jeg at det var forestillingen eller blodet fra mine egne øjenlåg som blev der selv når jeg åbnede øjnene. Men det er et bål. Endnu lidt tid, så går jeg.

Gud i himlen. Jeg er ikke bange for at sige Gud selv om det var ham der sendte mig hermed. Han har ønsket mig her. Men det er ligegyldigt nu. Lygten er svag nu, men nok. Få afsluttet. Jeg fulgte lyset fra bålet hvor färvnen lidt efter lidt blev vild af flammer. Da jeg næsten var fremme, faldt jeg i dette hul. Et par mindre kvæstelser, men al min kraft er borte. Jeg kan stadig se blodet mod loftet mindre end ti meter over mig, tydeligere end før, men jeg kan ikke røre mig, jeg er groet ind i klippen. Det lindrer at tale om det. Hjælp. Jeg beder til Gud i himlen om at få mig fri. Dette ansigt var det første jeg så – det er hver gang min tilstand ændres, jeg tør ikke engang skrive det, det er ikke mig. Har du skabt dette sted for mennesker som mig? Jeg afskyr dig, jeg er ikke din, jeg er stadig levende. Hver gang jeg kigger, ser jeg lige ind i blodet. Jeg har myrdet – ja – netop, jeg har myrdet de andre, jeg slog dem ihjel. Joycelyn. Fainno. Hann. Abdul. Gustaf. Tilgiv mig, Gud fader, det var mig, jeg har dræbt dem alle, jeg har også dræbt mine forældre, mine børn og min hustru – det mytter ikke, men jeg ønsker at tilstå. Der er intet at tilstå, men jeg ønsker at vende tilbage, frels mig, Frels mig!

Forude, sagde den. Intet andet – og ved dette ord rejste jeg mig, jeg ved ikke hvordan, og begyndte med stive lemmer at kradse mig op af hullet. Men klippen tog imod mig nu, den lodrette væg var som en blid skrænt at klatre over, så følte jeg også min egen styrke stige.

Jeg er ved ilden nu i hulems inderste, blot en lille plads og ilden, hvid, ikke noget bål, jeg kan ikke se hvilket brændstof den har, den skyder op af klippen. Dens lys er meget skarpt, så jeg må sidde med ryggen til, men jeg sidder tæt ved – det burde være varmere, måske er det virkelig brændende varmt, men jeg føler det ikke. Det hvide lys tyder ikke på varme, ikke voldsom varme, ikke som i gangen her til, de sidste hundrede meter hvor klippen var glohed – som om det skarpe lys herinde først må finde sammen i strålelag længere ude før det udvikler varme. Herinde er alt meget behageligt, temperaturen finder jeg faktisk også behagelig, veltempereret. Jeg har fornemmelsen af at kunne vente herinde i al evighed, jeg kan ikke se nogen anden mening med stedet. Jeg er ikke søvrig. Mit ene ben er stadig medtaget af faldet, lidt hvile vil forhåbentlig gøre det godt. Jeg føler mig hverken sulten eller tørstig nu.

Niels Frank

Min bedste opskrift

Jeg genkalder mig først meget svagt og derpå i en kraftig overbelysning, hvordan en japaner for mange år siden sad over for mig på kanten af en stol og græd. Vi befandt os i San Francisco, 860 Bush Street, værelse 603 for enden af gangen, dér hvor en bagtrappe løber stejlt op mod taget. Jeg kan endog i overbelysningsens skarpe huske, hvordan lidt jord gemte sig i rundingen af en negl på hans højre hånd.

Jord og vand, må jeg have tænkt, udelukker de ikke hinanden? Og så alligevel ikke, for i tårenes strøm skylledes snavset lidt efter lidt væk – en veritabel renselse, som jo enhver gråd er billedet på. Først derefter fulgte den forklaring jeg nu mindes så tydeligt, og af denne forklaring fulgte de handlinger, som er mine tilgange til den:

I Japan viser man ikke hvad man føler, sagde han med ansigtet endnu skjult, men her er alle så ventlige og åbne, at jeg kan udtrykke selv mine inderste følelser. Han var med andre ord kommet til Amerika for at græde og græd nu af lutter glæde. Denne kendsgerning fik os på

besynderlig vis til at ligne hinanden. Hans gråd var ingen renselse, snarere det modsatte, en måde at fyldes på, og det var nøjagtig dét jeg var kommet dertil for at blive.

Vi lignede altså hinanden som jord og vand, og for at fejre det gav jeg mig til at forberede et festmåltid som det synlige bevis på vores sammensmeltning. Af forret ønskede jeg så godt som ingen, jeg ville gå direkte til sagens kerne som man siger, men halverede alligevel for lejlighedens skyld en eller to limefrugter og blandede deres bitre saft med lidt lys rom. Dertil et par fed hvidløg, hakket i ganske små smattede tern. Så skar jeg med en bred kniv et langt, dybt snit rundt langs midten af en avocado, indtil den åbnede sig og blotlagde sit smukke grønne og gule indre.

Midt i den ene halvdel lå avocadosens fedtede sten og skinnede som en mørk sol. Over for den dens perfekte aftryk, som var det i sig selv et af naturens utallige mirakler. Snarere var det jo sund fornuft, ja jeg havde nær sagt en lovmaessighed: Af enhver fylde følger nødvendigtvis en tilsvarende tomhed. Når det er sagt, står det vel kun tilbage at bevise påstanden hvis den virkelig er sand, og som tilvejebragte jeg rent faktisk et uomgængeligt bevis, fiskede jeg forsigtigt stenen op med en ske og lod derefter skeen karve rundt langs indersiden af avocadosens læderagtige skal, indtil frugtkødet løsnede sig og jeg kunne mose det ud i limesaften og den lyse rom. Effter at jeg havde vendt hvidløget i avocadomoussen, skar jeg endnu en avocado op og pressede lidt limesaft over den for at forhindre frugtkødet i at mørkne. Til sidst fyldte jeg de to halvdele med mousen og stillede dem i køleskabet.

Hvad der derpå greb mig af forvirring må guderne vide, men jeg opdagede pludselig at jeg stod og bladrede frem og tilbage i Ronald Johnsons *The American Table* uden at kunne komme i tanke om, hvad jeg ledte efter.

Omtrent midt i bogen faldt mit blik på en længere kommentar til CAJUN RABBIT WITH ORANGE RICE, hvor Johnson beskriver en opskrift i Mary Lands mærkværdige kogebog *Louisiana Cookery* fra 1954:

Hun begynder: "Tag en vagtel, rens; en and, rens; en gås, rens; en kalkun, rens." Derpå brunes de hver for sig i smør, vagtlen fyldes med pekkammødder og kommes dernæst i anden, rundt om dette lægges ahler og anden kommes i gåsen sammen med små stykker appelsin, og til sidst kommes gåsen i kalkunen, der dækkes med majsmel! Der fortynder intet om, hvordan